

HIGHER SCHOOL CERTIFICATE EXAMINATION

2000

HEBREW—CLASSICAL (TANAKH)

2/3 UNIT (COMMON)

(100 Marks)

*Time allowed—Three hours
(Plus 5 minutes reading time)*

DIRECTIONS TO CANDIDATES

- Attempt ALL questions.
- Answer EITHER in English OR in Modern Hebrew, unless indicated otherwise.
- Answer each Section in a SEPARATE Writing Booklet.
- Your attention is drawn to the fact that the Divine Name is spelt in full in Biblical texts contained in this examination paper. If this is a matter of conscience for you, you should not discard the paper.

SECTION I—TANAKH: INTENSIVE STUDY

(30 Marks)

Answer this Section in a SEPARATE Writing Booklet.

QUESTION 1 (13 marks)

Read the passage below, but do NOT translate it. Then answer the questions on the following page.

Micah 2: 1–10

- 1 הוֹי חֲשִׁבֵי-אָוֶן וּפְעֵלֵי רָע עַל-מִשְׁכְּבוֹתֵם בְּאֹר הַבְּקָר יַעֲשׂוּהָ כִּי יִשְׁלַאל יָדָם:
- 2 וְחָמְדוּ שָׂדוֹת וְגִזְלוּ וּבָתִּים וְנִשְׂאוּ וְעָשְׂקוּ גִבּוֹר וּבֵיתוֹ וְאִישׁ וְנִחַלְתּוּ: פ
- 3 לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי חֹשֵׁב עַל-הַמִּשְׁפָּחָה הַזֹּאת רָעָה אֲשֶׁר לֹא-תִמְיִשוּ מִשָּׁם צְוֹאֲרֹתֵיכֶם וְלֹא תִלְכוּ רוּמָה כִּי עַתָּה רָעָה הִיא:
- 4 בַּיּוֹם הַהוּא יִשָּׂא עֲלֵיכֶם מִשָּׁל וְנִהַה גְּהִי נִהַיָּה אָמַר שְׂדוּד וְנִשְׁדָּנוּ חֶלֶק עַמִּי יִמִּיר אֵיךְ יִמִּישׁ לִי לְשׁוֹבֵב שְׂדֵינִי יִחַלֵּק:
- 5 לָכֵן לֹא-יִהְיֶה לְךָ מִשְׁלֵיךְ חֶבֶל בְּגוֹרֵל בְּקֶהֱל יְהוָה:
- 6 אֶל-תִּטְפוּ וְיִטְפוּן לֹא-יִטְפוּ לְאֱלֹהֵהּ לֹא יִסַּג כְּלָמוֹת:
- 7 הָאֲמוֹר בֵּית-יַעֲקֹב הַקָּצֵר רֹחַ יְהוָה אִם-אֱלֹהֵהּ מֵעַלְלֵיו הֲלוֹא דְבַרִּי יִיטִיבוּ עִם הַיֵּשֶׁר הוֹלֵךְ:
- 8 וְאֶתְמוּל עַמִּי לְאוֹיֵב יִקוּמִם מִמּוֹל שְׁלֵמָה אֲדָר תִּפְשֹׁטוּן מֵעֲבָרִים בְּטַח שׁוֹבֵי מִלְחָמָה:
- 9 נִשִּׂי עַמִּי תִגְרָשׁוּן מִבֵּית תַּעֲנֻגִיָּה מֵעַל עַלְלֵיָּהּ תִּקְחוּ הַדְרֵי לְעוֹלָם:
- 10 קוּמוּ וּלְכוּ כִּי לֹא-זֹאת הַמְּנוּחָה בַּעֲבוּר שְׂמֵאָה תִחַבֵּל וְחַבֵּל נִמְרָץ:

QUESTION 1 (Continued)	Marks
(a) Summarise the message the prophet is trying to convey in this passage. In your answer, refer to the social circumstances of Micah's day.	2
(b) What information are we given about how Micah was received by those who heard him?	1
(c) What does the word וַפְעַלִּי mean? (Verse 1). Give both the plain sense of the text and what it means figuratively.	1
(d) Who is meant by הַמְשַׁפְּחָה הַזֹּאת? (Verse 3)	1
(e) Explain what the prophet is referring to in verse 8.	1
(f) The prophet says that כִּי לֹא־זֹאת הַמְּנוּחָהּ. (Verse 10). What does he mean?	1
(g) Parse the following verbs, giving meaning, root, <i>binyan</i> and tense (aspect). תִּפְשְׁטוּן, מִשְׁלִיךְ, שְׂדוּד, וְנִשְׂאוּ	4
(h) What literary devices does the prophet use? Give examples.	2

Please turn over

QUESTION 2 (7 marks)**Marks**

Read the passage below, but do NOT translate it. Then answer the questions that follow.

Micah 1: 9–16

9	כִּי אָנוּשָׁה מִכּוֹתֶיהָ כִּי־בָאָה עַד־יְהוּדָה נִגַּע עַד־שֶׁעַר עַמֵּי עַד־ירוּשָׁלַם:
10	בָּגַת אֶל־תַּגִּידוּ בָכֹו אֶל־תִּבְכּוּ בְּבַיִת לְעַפְרָה עָפָר הַתַּפְלְשָׁתִי:
11	עֲבָרֵי לָכֶם יוֹשְׁבֵת שָׁפִיר עָרִי־הַבֶּשֶׁת לֹא יֵצְאָה יוֹשְׁבֵת צְאֲזֹן מִסֹּפֶד בַּיִת הָאֶצֶל יִקַּח מִכֶּם עַמְדָתוֹ:
12	כִּי־חָלָה לְטוֹב יוֹשְׁבֵת מְרוֹת כִּי־יֵרֵד רָע מֵאֵת יְהוָה לְשֶׁעַר יְרוּשָׁלַם:
13	רְתֹם הַמֶּרְכָּבָה לְרֶכֶשׁ יוֹשְׁבֵת לְכִישׁ רֵאשִׁית חֲטָאֵת הִיא לְבַת־צִיּוֹן כִּי־בָדַד נִמְצְאוּ פִשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל:
14	לָכֵן תִּתְּנִי שְׁלוֹחִים עַל מוֹרֶשֶׁת גַּת בְּתֵי אַכּוּיב לְאַכּוּב לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל:
15	עַד הִירֶשׁ אָבִי לָךְ יוֹשְׁבֵת מְרֹשָׁה עַד־עַדְלָם יָבוֹא כְבוֹד יִשְׂרָאֵל:
16	קָרַחְתִּי וְגִזִּי עַל־בְּנֵי תַעֲנוּגְיָךְ הִרְחַבְתִּי קָרַחְתָּךְ כְּנֹשֶׁר כִּי גָלוּ מִמֶּךָ: ם

- (a) Most of the references to places or proper nouns in this passage involve plays on words, sound plays or other figures of speech. Comment on each of the following with reference to Micah's fondness for word play. **4**
- (i) עָפָר הַתַּפְלְשָׁתִי (verse 10)
- (ii) עָרִי־הַבֶּשֶׁת (verse 11)
- (iii) לְאַכּוּב. (verse 14).
- (iv) מְרֹשָׁה (verse 15)
- (b) What does the reference to Lachish in verse 13 tell us of events when this oracle was uttered? **2**
- (c) What message is the prophet conveying throughout the chapter from which this extract is taken? **1**

QUESTION 3 (10 marks)**Marks**

Read the passage below, but do NOT translate it. Then answer the questions that follow.

Micah 7: 9–15

9	זַעַף יְהוָה אֲשָׁא כִּי חָטָאתִי לֹא עַד אֲשֶׁר יָרִיב רִיבִי וְעָשָׂה מִשְׁפָּטִי יוֹצִיאֵנִי לְאֹר אֲרָאָה בְּצַד־קָתוֹ:
10	וְתָרָא אֵיבֹתַי וְתִכְסְּתָהּ בּוֹשָׁה הָאִמְרָה אֵלַי אִינֹ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עֵינַי תִּרְאֶינָה בָּהּ עֵתָהּ תִּהְיֶה לְמַרְמָס כְּטִיט חוֹצוֹת:
11	יּוֹם לְבָנוֹת גְּדֻרֶיךָ יוֹם סָהוּא יִרְחַק־חֶק:
12	יּוֹם הוּא וְעַד־יָךְ יָבוֹא לְמַנִּי אֲשׁוּר וְעָרִי מְצוֹר וּלְמַנִּי מְצוֹר וְעַד־נָהָר וַיָּם מַיִם וְהָרָה הָהָר:
13	וְהִיטָה הָאָרֶץ לְשִׁמְמָה עַל־יְשֻׁבֵיהָ מִפְּרִי מַעֲלֵלֵיהֶם: ס
14	רַעֲהָ עִמּוֹתָ בְּשִׁבְטֶיךָ צֹאן נַחֲלָתְךָ שֹׁכְנֵי לְבָדָד יַעַר בְּתוֹךְ כְּרַמֵּל יַרְעוּ בָשָׂן וְגִלְעָד כִּימֵי עוֹלָם:
15	כִּימֵי צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאֵנוּ נִפְלְאוֹת:

- (a) The passage contains several parts. 3
- (i) Who is the speaker in verse 9?
 - (ii) Who is the speaker in verse 14?
 - (iii) Who is the speaker in verse 15?
- (b) There is a taunt in verse 10 that was often used against Israel. 2
- (i) What is the taunt?
 - (ii) To what do you think that it owes its origin?
- (c) Verse 11 is said to be one of the more obscure verses in Micah. Attempt a translation and explain what it means. (You may cite the views of commentators as well as giving your own views.) 2
- (d) (i) There are several views as to what is meant by שֹׁכְנֵי לְבָדָד יַעַר בְּתוֹךְ כְּרַמֵּל (Verse 14). What do these words mean? 2
- (ii) Explain the references to בָּשָׂן וְגִלְעָד in the same verse.
- (e) This chapter is regarded as a fitting end to the book of Micah. Why? 1

SECTION II—TANAKH: EXTENSIVE STUDY

Marks

(25 Marks)

Answer this Section in a SEPARATE Writing Booklet.

QUESTION 4 (8 marks)

Read the passage below, but do NOT translate it. Then answer the questions that follow.

Ruth 4: 1–6

- 1 וּבִעֵז עָלָהּ הַשַּׁעַר וַיֵּשֶׁב שָׁם וְהָיָה הַגֹּאֵל עִבְרֹא אֲשֶׁר דִּבֶּר-בְּעֵז
וַיֹּאמֶר סוּרָה שְׂבָה-פֹּה פְּלִנִי אֶלְמִנִי וַיִּסֹּר וַיֵּשֶׁב:
- 2 וַיִּקַּח עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים מִזִּקְנֵי הָעִיר וַיֹּאמֶר שְׂבוּ-פֹה וַיֵּשְׁבוּ:
- 3 וַיֹּאמֶר לְגֹאֵל חֲלֹקֶת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר לְאַחֵינוּ לְאֵלֵימֶלֶךְ מִכְּרָה נַעֲמִי
הַשְּׂבָה מִשָּׂדֶה מוֹאָב:
- 4 וַאֲנִי אֲמַרְתִּי אֶגְלָה אֶזְנֶךָ לְאֹמֶר קְנֶה נֶגֶד הַיְשָׁבִים וְנֶגֶד זִקְנֵי עַמִּי
אִם-תִּגְאָל גְּאָל וְאִם-לֹא יִגְאָל תִּגְיָדָה לִי וְאָדַע כִּי אֵין
זוּלָתְךָ לְגֹאֵל וְאֲנֹכִי אֲחַרֶיךָ וַיֹּאמֶר אֲנֹכִי אֶגְאָל:
- 5 וַיֹּאמֶר בְּעֵז בְּיוֹם-קְנוֹתְךָ הַשָּׂדֶה מִיַּד נַעֲמִי וּמֵאֵת רוּת הַמּוֹאָבִיָּה
אֲשֶׁת-הַמֵּת קְנִיתִי לָהֶם שְׂם-הַמֵּת עַל-נַחֲלָתוֹ:
- 6 וַיֹּאמֶר הַגֹּאֵל לֹא אוֹכַל לְגֹאֵל לִי פֶן-אֲשַׁחִית אֶת-נַחֲלָתִי
גְּאֹל-לָךְ אַתָּה אֶת-גְּאֹלְתִי כִּי לֹא-אוֹכַל לְגֹאֵל:

- (a) Explain in four lines (thirty words) the context of the passage, that is, say what has happened so far in the story of Ruth. 2
- (b) (i) What is meant by **הַגֹּאֵל**? (Verse 1) 3
(ii) Explain his responsibilities.
(iii) Did the **גֹּאֵל** fulfil his responsibilities?
- (c) What do the words **פְּלִנִי אֶלְמִנִי** mean? 1
- (d) Give the precise meaning of the words **וַאֲנִי אֲמַרְתִּי אֶגְלָה אֶזְנֶךָ לְאֹמֶר**. 1
- (e) What exactly does Boaz mean by the words **לָהֶם שְׂם-הַמֵּת עַל-נַחֲלָתוֹ**? 1

QUESTION 5 (6 marks)**Marks**

Read the passage below, but do NOT translate it. Then answer the questions that follow.

Exodus 11: 1–8

- 1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עוֹד נִגַע אֶחָד אָבִיא עַל־פְּרֹעֶה וְעַל־מִצְרַיִם אַחֲרַי־כֵּן יִשְׁלַח אֶתְכֶם מִזֶּה כְּשִׁלְחוֹ כָּלָה גְרֵשׁ יִגְרֹשׁ אֶתְכֶם מִזֶּה:
- 2 דְּבַר־נָא בְּאָזְנֵי הָעָם וַיִּשְׁאַלּוּ אִישׁ ׀ מֵאֵת רֵעֵהוּ וְאִשָּׁה מֵאֵת רֵעוּתָהּ כָּל־כֶּסֶף וְכָל־זָהָב:
- 3 וַיִּתֵּן יְהוָה אֶת־חֵן הָעָם בְּעֵינֵי מִצְרַיִם גַּם ׀ הָאִישׁ מֹשֶׁה גָּדוֹל מְאֹד בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּעֵינֵי עַבְדֵי־פְרֹעֶה וּבְעֵינֵי הָעָם: ׀
- 4 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה כֹּה אָמַר יְהוָה כַּחֲצֹת הַלַּיְלָה אֲנִי יוֹצֵא בְּתוֹךְ מִצְרַיִם: וּמֵת כָּל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכוֹר פְּרֹעֶה הַיֹּשֵׁב עַל־כִּסְאוֹ עַד בְּכוֹר הַשֹּׁפְחָה אֲשֶׁר אַחַר הָרִחִים וְכֹל בְּכוֹר בַּהֲמָה:
- 6 וְהָיְתָה צְעָקָה גְדוֹלָה בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר כָּמְהוּ לֹא נִהְיְתָה וְכָמְהוּ לֹא תִסָּף:
- 7 וְלִכְלֹ ׀ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יִחַר־כְּלֵב לְשֹׁנוּ לְמֵאִישׁ וְעַד־בַּהֲמָה לְמַעַן תִּדְעוּן אֲשֶׁר יִפְלֶה יְהוָה בֵּין מִצְרַיִם וּבֵין יִשְׂרָאֵל:
- 8 וַיִּרְדּוּ כָל־עַבְדֵיךָ אֱלֹהֵי אֱלֵי וְהוֹשַׁתְחוּ־לִי לֵאמֹר צַא אֶתָּה וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר־בְּרִגְלֶיךָ וְאַחֲרַי־כֵּן אֲצַא וַיֵּצֵא מֵעַם־פְּרֹעֶה בְּחַר־יָאָף: ׀

- (a) Why does this chapter present a chronological difficulty for the commentators? **2**
- (b) Who said to whom **כַּחֲצֹת הַלַּיְלָה אֲנִי יוֹצֵא בְּתוֹךְ מִצְרַיִם** (verse 4)? **1**
In your answer consider the commentary on these words.
- (c) (i) The word **הָרִחִים** (verse 5) is translated 'mill'. Why do you think it is given in the dual form? **2**
- (ii) What do the words **כְּשִׁלְחוֹ כָּלָה גְרֵשׁ יִגְרֹשׁ** mean? (Verse 1)
- (d) How is the immunity of Israel during the last plague described in verse 7? **1**

QUESTION 6 (4 marks)**Marks**

Read the passage below, but do NOT translate it. Then answer the questions that follow.

Exodus 1: 15–22

<p>וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ מִצְרַיִם לְמִילֻדֹת הָעִבְרִית אֲשֶׁר שֵׁם הָאִחַת שִׁפְרָה וְשֵׁם הַשְּׁנִית פּוּעָה:</p>	15
<p>וַיֹּאמֶר בְּיַלְדֻכֶן אֶת־הָעִבְרִיֹת וּרְאִיתֶן עַל־הָאֲבָנִים אֲסִבֶּן הוּא וְהַמֶּתֶן אֹתוֹ וְאֲסִבַּת הִיא וְחָיָה:</p>	16
<p>וַתִּירָאֵן הַמִּילֻדֹת אֶת־הָאֱלֹהִים וְלֹא עָשׂוּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֱלֹהֵיךָ מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַתַּחֲיֶינָן אֶת־הַיְלָדִים:</p>	17
<p>וַיִּקְרָא מֶלֶךְ־מִצְרַיִם לְמִילֻדֹת וַיֹּאמֶר לָהֶן מִדּוּעַ עֲשִׂיתֶן כַּדְבָר הַזֶּה וַתַּחֲיֶינָן אֶת־הַיְלָדִים:</p>	18
<p>וַתֹּאמְרֶן הַמִּילֻדֹת אֶל־פְּרֹעָה כִּי לֹא כֹנָשִׁים הַמִּצְרִית הָעִבְרִית כִּי־חַיֹּת הִנֵּה בְּשָׂרָם תָּבֹא אֱלֹהֵן הַמִּילֻדֹת וַיִּלְדוּ:</p>	19
<p>וַיִּטֹּב אֱלֹהִים לְמִילֻדֹת וַיַּרְבּ הָעָם וַיַּעֲצְמוּ מְאֹד:</p>	20
<p>וַיְהִי כִּי־יִרְאוּ הַמִּילֻדֹת אֶת־הָאֱלֹהִים וַיַּעַשׂ לָהֶם בָּתִּים:</p>	21
<p>וַיֵּצֵא פְרֹעָה לְכָל־עַמּוֹ לֵאמֹר כָּל־הַבֶּן תִּילֹד הַיָּאֲרָה תִּשְׁלִיכֻהוּ וְכָל־הַבֵּת תַּחֲיִין: ׀</p>	22

- (a) Translate the word **הָאֲבָנִים** and say what function it performed. **1**
- (b) How does Pharaoh change his instructions concerning new-born children? **2**
- (c) Comment on the words **וַיַּעַשׂ לָהֶם בָּתִּים**. (Verse 21) **1**

QUESTION 7 (7 marks)**Marks**

Read the passage below, but do NOT translate it. Then answer the questions that follow.

1 Kings 19: 1–8

וַיַּגֵּד אַחָאָב לְאִיזָבֵל אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹהֵיהִי וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר הִרְגָה אֶת־כָּל־הַנְּבִיאִים בְּחָרֵב: וַתִּשְׁלַח אִיזָבֵל מִלְאָךְ אֶל־אֱלִיָּהוּ לֵאמֹר כֹּה־יַעֲשׂוּן אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסִפּוּן כִּי־כָעַת מִחָר אֲשִׁים אֶת־נַפְשְׁךָ כַּנֶּפֶשׁ אֶחָד מֵהֵם: וַיֵּרָא וַיִּקָּם וַיֵּלֶךְ אֶל־נַפְשׁוֹ וַיָּבֵא בְּאֵר שֶׁבַע אֲשֶׁר לִיהוּדָה וַיִּנַּח אֶת־נַעְרוֹ שָׁם: וְהוּא־הֶלֶךְ בַּמִּדְבָּר דִּדְרֹךְ יוֹם וַיָּבֵא וַיֵּשֶׁב תַּחַת רֶתֶם אֶחָת וַיִּשְׁאַל אֶת־נַפְשׁוֹ לָמוֹת וַיֹּאמֶר ו רַב עָתִידָה יְהוּדָה קַח נַפְשִׁי כִּי־לֹא־טוֹב אֲנִכִּי מֵאַבְתָּי: וַיִּשְׁכַּב וַיִּישָׁן תַּחַת רֶתֶם אֶחָד וְהִנֵּה־זֶה מִלְאָךְ נֹגַע בּוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ קוּם אֲכוֹל: וַיִּבֹט וְהִנֵּה מֵרָאשֵׁיתוֹ עֵגֶת רִצְפִים וְצַפְחַת מַיִם וַיֹּאכַל וַיִּשְׂתֶּה וַיֵּשֶׁב וַיִּשְׁכַּב: וַיָּשָׁב מִלְאָךְ יְהוּדָה וַיִּגַּע־בּוֹ וַיֹּאמֶר קוּם אֲכַל כִּי רַב מִמֶּךָ הַדִּדְרֹךְ: וַיָּקָם וַיֹּאכַל וַיִּשְׂתֶּה וַיֵּלֶךְ בְּכַח וְהָאֲכִילָה הִיא אַרְבַּעַיִם יוֹם וְאַרְבַּעַיִם לַיְלָה עַד הַר הָאֱלֹהִים חָרֵב:	1 2 3 4 5 6 7 8
(a) What were the events that Ahab described to Jezebel and where had they taken place? (b) (i) What oath did Jezebel swear to Elijah? (ii) Explain the form of the oath which is given in the words כֹּה־יַעֲשׂוּן אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסִפּוּן. (c) The commentary suggests a reason for the number one in the phrase in verse 4 תַּחַת אֶחָת. What is that reason? (d) When Elijah was instructed to eat, what did he find, and where exactly did he find it? (e) Why is Mt Horeb described as הַר הָאֱלֹהִים?	2 2 1 1 1

SECTION III—MISHNAH**Marks**

(25 Marks)

Answer this Section in a SEPARATE Writing Booklet.

QUESTION 8 (6 marks)

Read the passage below, but do NOT translate it. Then answer the questions that follow.

Rosh Hashanah 1:7

אָב וּבְנוֹ שָׂרְאוּ אֶת־הַחֹדֶשׁ יִלְכוּ
 לֹא שִׁמְצֻטְרֵפִין זֶה עִם זֶה אֶלָּא
 שָׂאֵם יִפְסֹל אֶחָד מֵהֵן יִצְטַרֵּף
 הַשְּׁנַי עִם אַחֵר. רַבִּי שִׁמְעוֹן
 אוֹמֵר, אָב וּבְנוֹ וְכָל הַקְּרוּבִין
 פְּשָׁרִין לְעֵדוּת הַחֹדֶשׁ. אָמַר רַבִּי
 יוֹסִי, מַעֲשֵׂה בְטוּבִיָּה הָרוּפָא שָׂרְאָה
 אֶת־הַחֹדֶשׁ בִּירוּשָׁלַיִם, הוּא וּבְנוֹ
 וְעַבְדּוֹ מְשׁוּחָרֵר; וְקָבְלוּ הַכֹּהֲנִים
 אוֹתוֹ וְאֶת־בְּנוֹ, וּפְסְלוּ אֶת־עַבְדּוֹ;
 וְקָשְׁבָאוּ לְפָנָי בֵּית דִּין קָבְלוּ אוֹתוֹ
 וְאֶת־עַבְדּוֹ וּפְסְלוּ אֶת־בְּנוֹ.

- (a) What topic is being discussed by the Tana Kamma and Rabbi Simeon? **1**
- (b) (i) Why is the incident of Tobiah, the physician, mentioned in this passage? **5**
- (ii) Why was the matter referred to two בתי דין?
- (iii) Whose opinion did the Kohanim follow, and why?
- (iv) Whose opinion did the בית דין follow and for what reason?
- (v) Whose opinion is adopted by the Halakha?

QUESTION 9 (5 marks)**Marks**

Read the passage below, but do NOT translate it. Then answer the questions that follow.

Rosh Hashanah 3: 3–4

מִשְׁנֵה ד	מִשְׁנֵה ג
<p>יִבְתַּעֲנִית בְּשָׁל יִזְכְּרִים, כְּפוֹפִין, וּפִיָּהֵן מְצוּפָה כֶּסֶף. וְשֵׁתִי יִחְצוּצְרוֹת בְּאֶמְצָע. יִשׁוּפֵר מְקַצֵּר, וְחֻצוּצְרוֹת מְאָרִיכוֹת, שְׁמֻצָּנוֹת הַיּוֹם יִיִּבְחָצוּצְרוֹת.</p>	<p>יִשׁוּפֵר שֶׁל יִרְאֵשׁ הַשָּׁנָה יִשָּׁל יַעֲלֵ, יִפְשׁוּט, וּפְיוֹ מְצוּפָה יִזְהֵב. וְשֵׁתִי יִחְצוּצְרוֹת מִן־יִחְצוּצְרוֹת. שׁוּפֵר מְאָרִיךְ וְחֻצוּצְרוֹת יִמְקַצְרוֹת, שְׁמֻצָּנוֹת הַיּוֹם יִבְשׁוּפֵר.</p>

On the basis of the above two mishnayot list all the differences between the *shofar* of Rosh Hashanah and the *shofar* of the fast days. In your Answer Book set out the differences in the form of a table as shown below.

5

<i>Rosh hashanah shofar</i>	<i>Fast days shofar</i>
1	1
2	2
3	3
4	4
5	5

QUESTION 10 (7 marks)**Marks**

Read the passage below, but do NOT translate it. Then answer the questions that follow.

Rosh Hashanah 3:7

מִשְׁנָה ז

יִתְתּוּקֵצַ לְתוֹךְ הַבּוֹר, אוֹ לְתוֹךְ
 יְהָדוֹת, אוֹ לְתוֹךְ יְהַפְיִטִם, אִם
 קוֹל שׁוֹפָר יִשְׁמַע, יִצָּא; וְאִם קוֹל
 יִתְבָּרַה שָׁמַע לֹא יִצָּא. וְכֵן, מִי
 שֶׁהָיָה עוֹבֵר אַחֲרֵי בֵּית הַכְּנֶסֶת,
 אוֹ שֶׁהָיָה בֵּיתוֹ סָמוּךְ לְבֵית
 הַכְּנֶסֶת, וְשָׁמַע קוֹל שׁוֹפָר אוֹ קוֹל
 יְמִגְלָה, אִם כְּוֹנֵן יֵלְבוּ יִצָּא וְאִם
 *לֹא לֹא יִצָּא. אֶף עַל פִּי שְׁנָה
 שָׁמַע וְהָ שָׁמַע זֶה כְּוֹנֵן יֵלְבוּ וְהָ
 לֹא כְּוֹנֵן לְבוֹי*.

- (a) Explain the words הַבּוֹר, הַדּוֹת, הַפִּיטִם. 3
- (b) Explain the difference between קוֹל הַבּוֹר and קוֹל שׁוֹפָר. 2
- (c) Explain the terms יִצָּא and לֹא יִצָּא. 2

QUESTION 11 (7 marks)**Marks**

Read the passage below, but do NOT translate it. Then answer the questions that follow.

Yomah 1:7

מִשְׁנֵה ז'
 בְּקִשׁ לְהִתְנַמֵּנִם, יִפְרְחֵי כְּהוֹנֵה
 מִכֵּן לְפָנָיו בְּאַצְבַּע יִצְרָדָה,
 וְאוֹמְרִים לוֹ, אִישׁי כְּהֵן גָּדוֹל,
 עֹמֵד יוֹהֵפֵנּוּ אַחַת עַל יִהְרָצְפָה;
 וּמַעֲסִיקֵן וְאוֹתוֹ עַד שְׁיָגִיעַ זְמַן
 יִהְשָׁחִיטָהּ.

- (a) Who were the כְּהוֹנֵה פְּרָחֵי כְּהוֹנֵה and why do you think that they were given this name? **2**
- (b) What is אֶצְבַּע יִצְרָדָה and why is it mentioned in this context? **2**
- (c) (i) What instruction did the כְּהוֹנֵה פְּרָחֵי כְּהוֹנֵה give? **2**
- (ii) To whom did they give it?
- (iii) For what reason did they give it?
- (d) What does the word וּמַעֲסִיקֵן involve for the participants? **1**

SECTION IV—UNSEEN TEXTS

KS

(20 Marks)

Answer this Section in a SEPARATE Writing Booklet.

QUESTION 12 (20 marks)

Read the passage below, but do NOT translate it. Then answer the questions on the page.

1g

- 1 יָגֵן הַמֶּלֶךְ וַיַּעַל עַל־עֲלִית הַשָּׁעַר וַיִּבֶךְ וַיֹּכַח אֶמְרָ בְּלִכְתּוֹ בְּנֵי
שָׁלוֹם בְּנֵי בְנֵי אַבְשָׁלוֹם מִי־יָתֵן מוֹתִי אֲנִי תַחַתְיָךְ אַבְשָׁלוֹם בְּנֵי בְנֵי:
2 ד לְיוֹאָב הִנֵּה הַמֶּלֶךְ בִּכְהָ וַיִּתְאַבֵּל עַל־ אַבְשָׁלוֹם:
3 הִי הַתְּשֻׁעָה בַּיּוֹם הַהוּא לְאַבְל לְכָל־הָעָם כִּי־שָׁמַע הָעָם בַּיּוֹם
זוֹא לֵאמֹר וַיַּעֲצֵב הַמֶּלֶךְ עַל־בָּנוּ:
4 זַנְגָב הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא לְבּוֹא הָעִיר כַּאֲשֶׁר יִתְנַגַּב הָעָם הַנִּכְלָמִים
וְסָם בַּמֶּלְחָמָה:
5 מֶלֶךְ לָאֵט אֶת־פָּנָיו וַיִּזְעַק הַמֶּלֶךְ קוֹל גָּדוֹל בְּנֵי אַבְשָׁלוֹם
שָׁלוֹם בְּנֵי בְנֵי: ס
6 א יוֹאָב אֶל־הַמֶּלֶךְ הַבַּיִת וַיֹּאמֶר הַבִּשְׁתָּ הַיּוֹם אֶת־פָּנָי כָּל־עַבְדְּיָךְ
זַמְלָטִים אֶת־נַפְשְׁךָ הַיּוֹם וְאֵת נַפְשׁ בְּנִיךָ וּבְנֵיךָ וְנַפְשׁ נְשִׁיךָ וְנַפְשׁ פְּלִגְשִׁיךָ:
7 זְהָבָה אֶת־ שְׂנְאִיךָ וְלִשְׂנֵא אֶת־אֲהַבֶּיךָ כִּי א הַגִּדְתָּ הַיּוֹם כִּי אֵין
לְ שָׂרִים וְעַבְדִּים כִּי א יָדַעְתִּי הַיּוֹם כִּי לֹא אַבְשָׁלוֹם חֵל וְכִלְנוּ
זִם מֵתִים כִּי־אֵז יִשָּׂר בְּעֵינֶיךָ:
8 חָהָ קוֹם צֵא וְדַבֵּר עַל־לֵב עַבְדְּיָךְ כִּי בִיחֻזָּה נִשְׁבַּעְתִּי כִּי־אֵינְךָ
זֵא אִם־יִלִּין אִישׁ אֶתְךָ הַלִּילָה וְרַעָה לָךְ זֹאת מְכָל־ הַרְעָה
זַר־בָּאָה עֲלֶיךָ מִנְעַרְיָךְ עַד־עֵתָה: ס
9 קָם הַמֶּלֶךְ וַיָּשֵׁב בַּשָּׁעַר וּלְכָל־הָעָם הִגִּידוּ לֵאמֹר הִנֵּה הַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב
זַעַר וַיָּבֵא כָל־הָעָם לְפָנָי הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׂרָאֵל נָס אִישׁ לְאֲהָלָיו: ס
0 יֵן כָּל־הָעָם גְּדוֹן בְּכָל־שַׁבָּטֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הַמֶּלֶךְ הַצִּילָנוּ א מִכַּף
כִּינוּ וְהוּא מִלְטָנוּ מִכַּף פְּלִשְׁתִּים וְעַתָּה בָּרַח מִן־הָאָרֶץ מֵעַל אַבְשָׁלוֹם:
1 בַּשָּׁלוֹם אֲשֶׁר מִשְׁחָנוּ עָלֵינוּ מֵת בַּמֶּלְחָמָה וְעַתָּה לָמָּה אַתֶּם
זֹרְשִׁים לְהִשִּׁיב אֶת־הַמֶּלֶךְ: ס

הַנִּכְלָמִים = ashamed;

הַמְּמַלְטִים = saved;

מַחְרָשִׁים = delay (sit idly by);

לָאֵט = covered.

QUESTION 12 (Continued)	Marks
(a) (i) For what relative was the king mourning?	3
(ii) Where did he go to mourn?	
(iii) In verse 1 which phrases indicate the depth of the king's sorrow?	
(b) According to verse 4 how did the people react to the news of the king's mourning?	2
(c) (i) According to verse 6 whom had the king humiliated?	4
(ii) According to Joab, (verse 7) in what way had he humiliated them?	
(d) Parse each of the following words, מַחֲרָשִׁים, לְהָשִׁיב, הַבְּשֵׁתָ, צֵא.	4
(e) (i) Give the exact meaning of the words כִּי לֹא אֶבְשָׁלֶם חַי וְכִלְנֹו הַיּוֹם מֵהַיּוֹם. (Verse 7)	2
(ii) Give the exact meaning of the words וְדַבֵּר עַל־לֵב עֲבָדֶיךָ. (Verse 8)	
(f) What warning does Joab give the king in verse 8?	2
(g) Verses 10 and 11 shows the Israelites arguing over the king.	3
(i) What has the king done for them?	
(ii) What have they done against the king?	
(iii) How are they proposing to make restitution for their misdeeds?	

End of paper

BLANK PAGE